

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Council of Europe Treaty Series - No. 210

Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioon

Istanbul, 11V.2011

www.coe.int/conventionviolence

The official languages of the Council of Europe are English and French (Article 12 of the Statute of the Council of Europe). Only the treaties published by the Secretary General of the Council of Europe, each in a separate booklet of the "European Treaty Series" (ETS) continued since 2004 by the "Council of Europe Treaty Series" (CETS), are deemed authentic. The translation presented here is for information only.

Preambul

Euroopa Nõukogu liikmesriigid ja teised käesolevale allakirjutanud,

meenutades inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (ETS nr 5, 1950) ning tema protokolle; Euroopa sotsiaalharta (ETS nr 35, 1961, läbi vaadatud 1996, ETS nr 163), Euroopa Nõukogu inimkaubandusega võitlemise konventsiooni (ETS nr 197, 2005) ning Euroopa Nõukogu konventsiooni laste kaitse kohta seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise eest (ETS nr 201, 2007);

meenutades Ministrite Komitee soovitusi Euroopa Nõukogu liikmesriikidele: soovitus Rec (2002)5 naiste kaitsmise kohta vägivalla eest, soovitus Rec (2007)17 soolise võrdõiguslikkuse standardite ja mehhanismide kohta, soovitus CM/Rec(2010)10 naiste ja meeste rolli kohta konfliktide ennetamisel ja lahendamisel ning rahu tagamisel, ning teisi asjakohaseid soovitusi;

arvestades Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtulahendite üha kasvavat hulka, millega sätestatakse naistevastase vägivalla olulised standardid;

arvestades kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti (1966), majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste rahvusvahelist pakti (1966) ning ÜRO konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide kaotamise kohta ("CEDAW" 1979) ja selle fakultatiivset protokolli (1999) ning CEDAW komitee (Naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise komitee) üldist soovitusi nr 19 naistevastase vägivalla kohta (1989) ning selle fakultatiivseid protokolle (2000) ning ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni (2006);

võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti (2002);

meenutades rahvusvahelise humanitaarõiguse põhimõtteid, ning eriti Genfi (IV) konventsiooni tsiviilisikute kaitse kohta sõja ajal (1949) ning selle I ja II lisaprotokolle (1977);

mõistes hukka kõik naistevastase vägivalla ja perevägivalla vormid;

mõistes, et naiste ja meeste *de jure* ja *de facto* võrdõiguslikkuse saavutamisel on oluline roll naistevastase vägivalla ennetamisel ;

tunnistades, et naistevastane vägivald on naiste ja meeste ajalooliselt kujunenud ebavõrdsete võimusuhte väljendus, mis on viinud meeste ülemvõimule naiste üle ja naiste diskrimineerimisele ning mis on kujunenud takistuseks naiste täielikule arengule;

tunnistades naistevastase vägivalla struktuurset soopõhist iseloomu ning seda, et naistevastane vägivald on üks olulisimaid sotsiaalseid mehhanisme, millega naised surutakse meestest alamasse positsiooni;

tunnistades sügava murega, et naised ja tütarlapsed kogevad sageli vägivalla tõsiseid vorme nagu perevägivald, seksuaalne ahistamine, vägistamine, sundabielud, nn "au" nimel toimepandavad mõrvad ning suguelundite ümberlõikamine, mis kujutavad endast naiste ja tütarlaste inimõiguste tõsiseid rikkumisi ning on naiste ja meeste võrdõiguslikkuse saavutamise üheks peamiseks takistuseks;

tunnistades tsiviilelanikke, eriti naisi mõjutavaid inimõiguste jätkuvaid rikkumisi relvakonfliktides, mis leiavad aset laialdaste või süstemaatiliste vägistamiste ja seksuaalvägivalla vormis ning soolise vägivalla potentsiaalset kasvu nii konfliktide ajal kui nende järel;

tunnistades, et naiste ja tütarlaste puhul valitseb meestest suurem oht langeda soolise vägivalla ohvriks;

tunnistades, et perevägivald mõjutab rohkem naisi, märkides samas, et perevägivalla ohvriks võivad langeda ka mehed;

tunnistades, et perevägivalla ohvriks on lapsed, sealhulgas perevägivalla pealtnägijatena;

seades eesmärgiks Euroopa, kus poleks kohta naistevastasele vägivallale ja perevägivallale on kokku leppinud järgmises:

I peatükk – Eesmärgid, mõisted, võrdõiguslikkus ja mittediskrimineerimine, üldised kohustused

Artikkel 1 - Konventsiooni eesmärgid

- 1 Konventsiooni eesmärkideks on:
 - a kaitsta naisi vägivalla kõigi vormide eest, ennetada, karistada ja kaotada naistevastast vägivalda ja perevägivalda;
 - b aidata kaasa naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimisele ning edendada naiste ja meeste sisulist võrdõiguslikkust, sealhulgas naiste jõustamise kaudu;
 - c töötada välja igakülgne raamistik, poliitikad ning meetmed naistevastase vägivalla ja perevägivalla kõigi ohvrite kaitsmiseks ja abistamiseks;
 - d edendada rahvusvahelist koostööd naistevastase ja perevägivalla kaotamiseks;
 - e toetada ja abistada organisatsioone ja õiguskaitseorganeid, et nad teeksid tõhusat koostööd ning võtaksid omaks integreeritud lähenemine naistevastase ja perevägivalla kaotamisele.
- 2 Konventsiooni sätete tõhusa elluviimise tagamiseks konventsiooniosaliste poolt sätestab konventsioon spetsiifilise järelevalvemehhanismi.

Artikkel 2 – Konventsiooni kohaldamisala

- 1 Konventsiooni kohaldatakse naistevastase vägivalla kõigi vormide, sealhulgas perevägivalla suhtes, mis mõjutab naisi ebaoproportsionaalselt.
- 2 Konventsiooniosalisi julgustatakse kohaldama konventsiooni perevägivalla kõigi ohvrite suhtes. Konventsiooniosalised pööravad konventsiooni sätete elluviimisel erilist tähelepanu soolise vägivalla naisohvritele.
- 3 Konventsioon rakendub nii rahu ajal kui relvastatud konfliktides.

Artikkel 3 - Mõisted

Konventsioonis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a *naistevastane vägivald* - naiste inimõiguste rikkumine ning naiste diskrimineerimise vorm; see tähendab kõiki soolise vägivalla akte, mille tulemusena või võimaliku tulemusena tekitatakse naisele füüsilisi, seksuaalseid, psühholoogilisi või majanduslikke kahjusid või kannatusi, sealhulgas selliste aktidega ähvardamist, sundi või omavolilist vabadusest ilmajätmist sõltumata sellest, kas see leiab aset avalikult või eraelus;
- b *perevägivald* - igasugused füüsilise, seksuaalse ja psühholoogilise vägivalla aktid, mis leiavad aset perekonnas või koduseine vahel või endiste või praeguste abikaasade või partnerite vahel, sõltumata sellest, kas vägivallatseja elab või on elanud koos ohvriga samas elukohas;
- c *sugupool* - sotsiaalselt konstrueeritud rollid, käitumine, tegevused või omadused, mida antud ühiskond naistele ja meestele sobivaks peab;
- d *sooline vägivald naiste vastu* - vägivald, mis on suunatud naise vastu põhjusel, et tegemist on naiselega või mis mõjutab naisi ebaproportionaalselt;
- e *ohver* - iga füüsiline isik, kelle suhtes rakendatakse punktis a. ja b. sätestatud käitumist;
- f *naised* - hõlmab ka alla 18-aastaseid tütarlapsi.

Artikkel 4 Põhiõigused, võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimine

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid, et edendada ja kaitsta kõigi inimeste, eriti naiste õigust elada vägivallavaba elu nii era- kui avalikus sfääris.
- 2 Konventsiooniosalised mõistavad hukka naiste diskrimineerimise kõik vormid ning võtavad viivitamatult vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid vägivalla ennetamiseks, eriti:
 - sõnastades oma riigi põhiseaduses ja teistes asjakohastes õigusaktides naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtte ning tagades selle põhimõtte rakendamise tegelikkuses;
 - keelustades naiste diskrimineerimise, sealhulgas vajaduse korral sanktsioonide rakendamise kaudu, ning
 - kaotades naisi diskrimineerivad seadused ja tavad.
- 3 Konventsiooni sätete, eriti ohvri õiguste kaitse meetmete rakendamine konventsiooniosaliste poolt tagatakse ilma mis tahes alusel diskrimineerimiseta, olgu selleks bioloogiline sugu, sotsiaalne sugu, rass, nahavärvus, keel, usutunnistus, poliitilised või muud veendumused, rahvuslik või sotsiaalne päritolu, rahvusvähemusse kuuluvus, varanduslik seisund, sünnijärgne päritolu, seksuaalne sättumus, sooline identiteet, vanus, tervislik seisund, puue, perekonnaseis, migrandi või põgeniku staatus või muu staatus.
- 4 Erimeetmeid, mis on vajalikud soolise vägivalla ennetamiseks ja naiste soolise vägivalla eest kaitsmiseks, ei peeta käesolevas konventsioonis diskrimineerimiseks.

Artikkel 5: Riigi kohustused ja hoolsuskohustus

- 1 Konventsiooniosalised hoiduvad osalemast mis tahes naistevastase vägivalda aktis ning tagavad, et riigiasutused, ametnikud, organid, institutsioonid ning muud riigi nimel toimijad käituvad kooskõlas selle kohustusega.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid hoolsuskohustuse täitmiseks, et ennetada, uurida, karistada ja hüvitada käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvaid vägivaldaakte, mis on toime pandud mitteriiklike toimijate poolt.

Artikkel 6: Sootundlikud poliitikad

Konventsiooniosalised kohustuvad konventsiooni sätete rakendamisel ja mõjude hindamisel arvestama sugupoolte aspekti ning edendama ja efektiivselt rakendama naiste ja meeste võrdõiguslikkuse poliitikaid ning naiste jõustamist.

II peatükk – Terviklikud poliitikad ja andmete kogumine

Artikkel 7 – Terviklikud ja koordineeritud poliitikad

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid, et võtta vastu ja viia ellu üleriiklikke tõhusaid, terviklikke ja koordineeritud poliitikaid, mis hõlmavad vajalikke meetmeid kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalda vormide ennetamiseks ja tõkestamiseks ning pakuvad naistevastasele vägivaldale terviklikke lahendusi.
- 2 Konventsiooniosalised tagavad, et lõikes 1 nimetatud poliitikad asetavad kõigi meetmete puhul tähelepanu keskmesse ohvri õigused ning et neid rakendatakse kõigi asutuste, institutsioonide ja organisatsioonide tõhusas koostöös.
- 3 Käesoleva artikli kohaselt rakendatavad meetmed kaasavad vajadusel kõiki asjassepuutuvaid toimijaid, nagu valitsusasutusi, üleriigilisi, piirkondlikke ja kohalikke parlamente ja ametiasutusi, riigi inimõigustega tegelevaid institutsioone ning kodanikuühiskonna organisatsioone.

Artikkel 8 – Rahalised ressursid

Konventsiooniosalised eraldavad piisavaid rahalisi ja inimressurse integreeritud poliitika, meetmete ja programmide nõuetekohase elluviimise jaoks, et ennetada ja tõkestada kõiki käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvaid vägivalda vorme, sealhulgas selliste jaoks, mida viivad ellu valitsusvälised organisatsioonid ja kodanikuühiskond

Artikkel 9 – Valitsusvälised organisatsioonid ja kodanikuühiskond

Konventsiooniosalised tunnustavad, julgustavad ja toetavad kõikidel tasanditel naistevastase vägivaldaga võitlevate valitsusväliste organisatsioonide ja kodanikuühiskonna tööd ning seavad nende organisatsioonidega sisse tiheda koostöö.

Artikkel 10 – Koordineeriv organ

- 1 Konventsiooniosalised määravad või asutavad ühe või mitu ametlikku organit, mis vastutavad kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalla vormide ennetamise ja tõkestamise poliitikate ja meetmete koordineerimise, elluviimise, järelevalve ja hindamise eest. Nimetatud organid koordineerivad artiklis 11 viidatud andmekogumist, analüüsivad ja levitavad selle tulemusi.
- 2 Konventsiooniosalised tagavad, et käesoleva artikli kohaselt määratud või asutatud organid saavad üldist informatsiooni VIII peatüki kohaselt rakendatavate meetmete kohta.
- 3 Konventsiooniosalised tagavad, et käesoleva artikli kohaselt määratud või asutatud organid on suutelised teiste konventsiooniosaliste vastavate organitega otse suhtlema ning nendega sidemeid tugevdama.

Artikkel 11 – Andmekogumine ja uurimused

- 1 Konventsiooni rakendamiseks kohustuvad konventsiooniosalised:
 - a. koguma korrapäraste ajavahemike tagant liigitatud statistilisi andmeid kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalla vormidega seotud juhtumite kohta;
 - b. toetama käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalla vormide uurimusi, et selgitada välja vägivalla algpõhjused ja tagajärjed, vägivalla juhtumid ning süüdimõistmiste osakaal, samuti konventsiooni elluviimiseks rakendatavate meetmete tõhusus.
- 2 Konventsiooniosalised püüavad korrapäraste ajavahemike tagant viia läbi elanikkonna küsitlusi, et hinnata kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalla vormide esinemissagedust ja arengusuundumusi.
- 3 Konventsiooniosalised varustavad artiklis 66 viidatud ekspertgruppi käesoleva artikli kohaselt kogutud informatsiooniga, et ergutada rahvusvahelist koostööd ning võimaldada rahvusvahelisi võrdlusuuringuid.
- 4 Konventsiooniosalised tagavad, et käesoleva artikli kohaselt kogutud informatsioon oleks avalikkusele kättesaadav.

III peatükk – Ennetus

Artikkel 12 – Üldised kohustused

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid muudatuste propageerimiseks naiste ja meeste sotsiaalselt ja kultuuriliselt määratud käitumisviisides, et juurida välja eelarvamused, kombed, traditsioonid ning tavad, mis tuginevad naiste alavääristamisele ning naiste ja meeste stereotüüpsetele rollidele.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid, et hoida ära kõik käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvad vägivalla vormid, mida võivad toime panna füüsilised või juriidilised isikud.

- 3 Kõik käesoleva peatüki kohaselt võetavad meetmed võtavad arvesse ning käsitlevad konkreetsete tingimuste tõttu haavatavasse seisundisse sattunud inimeste erivajadusi ning seavad esikohale kõigi ohvrite inimõigused.
- 4 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid, et julgustada ühiskonna liikmeid, eriti mehi ja poisse, aktiivselt osalema kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalla vormide ärahoidmisel.
- 5 Konventsiooniosalised tagavad, et kultuuri, tavasid, usku, traditsioone või nn "au kaitsmist" ei saaks käsitleda käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluva mis tahes vägivallaakti õigustusena.
- 6 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid naiste jõustamisele suunatud programmide ja tegevuste edendamiseks.

Artikkel 13 – Teadlikkuse tõstmine

- 1 Konventsiooniosalised edendavad või viivad korrapäraselt ning kõigil tasanditel läbi teadlikkuse tõstmise kampaaniaid või programme, sealhulgas vajadusel koostöös riigi inimõiguste asutustega ning võrdõiguslikkuse organitega, kodanikuühiskonnaja valitsusväliste organisatsioonide, eriti naisorganisatsioonidega, et suurendada avalikkuse teadlikkust kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalla vormide ilmingutest, nende tagajärgedest lastele ning sellise vägivalla ärahoidmise vajadusest.
- 2 Konventsiooniosalised tagavad avalikkuse laialdase informeerimise käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivallaaktide ärahoidmiseks võetavatest meetmetest.

Artikkel 14 - Haridus

- 1 Konventsiooniosalised astuvad, kui see on asjakohane, vajalikke samme, et lülitada naiste ja meeste võrdõiguslikkuse, mittestereotüüpsete soorollide, vastastikuse austuse, inimestevahelistes suhetes mittevägivaldse konfliktilahenduse, naistevastase soolise vägivalla ning isikupuutumatus õiguse küsimusi käsitlevad õppematerjalid, kohandatuna õpilase arengutasemele, ametlikesse õppekavadesse hariduse kõigil tasanditel.
- 2 Konventsiooniosalised astuvad vajalikke samme, et edendada lõikes 1 viidatud põhimõtteid informaalsetes haridusprogrammides, samuti spordi, kultuuri- ja vaba aja veetmise programmides ja meedias.

Artikkel 15 – Spetsialistide koolitus

- 1 Konventsiooniosalised pakuvad või teevad laialdasemalt kättesaadavaks käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivallaaktide ohvrite või vägivallatsetega tegelevate spetsialistide koolitusi, kus käsitletakse niisuguse vägivalla ennetamist ja kindlakstegemist, naiste ja meeste võrdõiguslikkust ning ohvrite vajadusi ja õigusi, samuti teisese viktimizeerimise vältimist.
- 2 Konventsiooniosalised aitavad kaasa sellele, et lõikes 1 viidatud koolitus sisaldaks asutustevahelise koordineeritud koostöö alast koolitust, et käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivallajuhtumitega igakülgset tegelda ning õigete spetsialistide juurde suunata.

Artikkel 16 – Ennetava iseloomuga sekkumis- ja teraapiaprogrammid

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et töötada välja või toetada programme, mille eesmärgiks on õpetada perevägivalda toimepanijaid vägivallast loobuma, et vältida edasist vägivalda ning muuta vägivaldseid käitumisharjumusi.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et töötada välja või toetada teraapiaprogramme, mille eesmärgiks on takistada vägivallatsejail, eriti seksuaalkurjategijatel uute kuritegude sooritamist.
- 3 Lõikes 1 ja 2 nimetatud meetmete võtmisel tagavad konventsiooniosalised, et esmatähtsaks peetakse ohvrite turvalisust, toetamist ja inimõigusi ning et neid programme viiakse vajadusel ellu ohvritele spetsiaalseid tugiteenuseid pakkuvate asutuste koordineeritud koostöös.

Artikkel 17 – Erasektori ja meedia osalemine

- 1 Konventsiooniosalised julgustavad erasektorit, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektorit ning meediat sõnavabadust ning nende sõltumatust austades osalema poliitikate väljatöötamises ja elluviimises ning töötama välja juhiseid ja eneseregulatsioonil põhinevaid standardeid naistevastase vägivalda ärahoidmiseks ning naiste väärkuse austamiseks.
- 2 Konventsiooniosalised arendavad ja edendavad koostöös erasektoriga laste, lapsevanemate ja haridustöötajate oskusi tulla toime info- ja suhtluskeskkonnaga, mis pakub ligipääsu seksuaalse või vägivaldse iseloomuga sobimatule infosisule, millel võivad olla kahjustavad tagajärjed.

IV peatükk – Kaitse ja toetus

Artikkel 18 - Üldised kohustused

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et kaitsta kõiki ohvreid igasuguste edasiste vägivallaaktide eest.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad kooskõlas rahvusvahelise õigusega vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et tagada vajalike mehhanismide olemasolu, mis kindlustaksid tõhusa koostöö kõigi asjassepuutuvate riigiasutuste, sealhulgas kohtunike, prokuröride, õiguskaitseorganite, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning valitsusväliste organisatsioonide ning muude asjakohaste asutuste ja üksuste vahel ohvrite ja tunnistajate kaitsmisel kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalda vormide eest ning ohvrite ja tunnistajate toetamisel, sealhulgas nende suunamisel üldiste ja spetsiifiliste tugiteenuste juurde, mis on täpsustatud käesoleva konventsiooni artiklites 20 ja 22
- 3 Konventsiooniosalised tagavad, et käesoleva peatükiga kooskõlas võetavad meetmed:
 - põhinevad naistevastase vägivalda ja perevägivalda soolise aspekti mõistmisele ning keskenduvad ohvri inimõigustele ning turvalisusele;
 - põhinevad intergreeritud lähenemisele, mis arvestab ohvrite, vägivallatsejate ja laste omavahelisi suhteid ning nende laiemat sotsiaalset konteksti;

- seavad eesmärgiks teisese viktimizeerimise ärahoidmise;
 - seavad eesmärgiks vägivalla naisohvrite jõustamise ja majandusliku iseseisvuse;
 - võimaldavad vajadusel erinevate tugiteenuste pakkumise ühes ja samas kohas;
 - arvestavad haavatavate isikute, sealhulgas lapsohvrite spetsiifilisi vajadusi ning et meetmed tehakse neile kättesaadavaks.
- 4 Teenuste osutamine ei sõltu ohvri valmisolekust süüdistust esitada või kurjategija vastu tunnistusi anda.
 - 5 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid konsulaar- ja muu kaitse osutamiseks oma riigi kodanikele ja teistele ohvritele, kellel on õigus sellisele kaitsele kooskõlas rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega.

Artikkel 19 - Informatsioon

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvrid saavad vajalikku ja õigeaegset informatsiooni olemasolevate tugiteenuste ja õiguslike meetmete kohta neile mõistetavas keeles.

Artikkel 20 – Üldised tugiteenused

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvritel oleks juurdepääs teenustele, mis aitavad neil vägivallast toibuda. Need meetmed peaksid vajaduse korral hõlmama selliseid teenuseid nagu õigusala ja psühholoogiline nõustamine, rahaline abi, eluase, haridus, kooolitus ning abi töökoha leidmisel.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvritel oleks ligipääs tervishoiu- ja sotsiaalteenustele ning et teenused oleks piisavalt rahastatud ja komplekteeritud ning et spetsialistid oleks välja õpetatud, et ohvritele abi osutada ning neid vajalike teenuste juurde suunata.

Artikkel 21 – Abi individuaalsete/kollektiivsete kaebuste esitamisel

Konventsiooniosalised tagavad, et ohvid oleks informeeritud regionaalsetest ja rahvusvahelistest individuaalsete/kollektiivsete kaebuste mehhanismidest ning nad pääseks neile ligi. Konventsiooniosalised edendavad delikaatse ning asjatundliku abi osutamist ohvritele igasuguse sellise kaebuse esitamisel.

Artikkel 22 – Spetsiaalsed tugiteenused

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et osutada või võimaldada koheseid lühi- või pikaajalisi spetsiaalseid tugiteenuseid - tagades nende piisava kättesaadavuse kõigis piirkondades - kõigile ohvritele, kelle suhtes on toime pandud käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvaid vägivallaakte.
- 2 Konventsiooniosalised osutavad või võimaldavad kõigile vägivalla ohvriks langenud naistele ja nende lastele spetsiaalseid naistele mõeldud tugiteenuseid.

Artikkel 23 – Varjupaigad

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et rajataks piisaval arvul sobivaid ning kergesti kättesaadavaid varjupaiku turvalise majutusvõimaluse pakkumiseks ohvritele, eriti naistele ja lastele ning neile ennetavalt abi osutamiseks.

Artikkel 24 – Tugitelefoni

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et seada sisse üleriigiline ööpäevaringne (24/7) tasuta tugitelefoni, et helistajaid konfidentsiaalselt või nende anonüümsust nõuetekohaselt arvestades kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalla vormide osas nõustada.

Artikkel 25 – Tugi seksuaalvägivalla ohvritele

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et rajataks piisaval arvul sobivaid ning kergesti kättesaadavaid vägistamisohvrite keskusi või seksuaalvägivallaga tegelevaid suunamiskeskusi, et tagada arstilik ja kohtumeditiiniline läbivaatus, toetus traumaolukorras ja ohvrite nõustamine.

Artikkel 26 – Kaitse ja tugi vägivalla pealtnägijaks olnud lastele

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvrite kaitsmisel ja tugiteenuste pakkumisel arvestatakse kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalla vormide tunnistajaks olnud laste õigusi ja vajadusi.
- 2 Käesoleva artikli kohaselt võetavad meetmed sisaldavad kõigi konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalla vormide tunnistajaks olnud laste eakohast psühholoogilist nõustamist ning arvestavad lapse parimate huvidega.

Artikkel 27 - Teavitamine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid, et julgustada igat isikut, kes on olnud konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivallaaktide toimepaneku tunnistajaks või kellel on piisavat alust uskuda, et selline akt võidakse toime panna või et võib eeldada uute vägivallaaktide toimepanekut, teavitama sellest pädevaid organisatsioone või asutusi.

Artikkel 28 – Teavitamine spetsialistide poolt

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et siseriikliku õigusega teatud spetsialistidele kehtestatud konfidentsiaalsusnõuded ei oleks takistuseks, mis ei võimaldaks neil vajalikel tingimustel teavitada pädevaid organisatsioone või asutusi, kui neil on piisavalt alust uskuda, et on toime pandud käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluv tõsine vägivallaakt ning et võib eeldada uute tõsiste vägivallaaktide toimepanekut.

V peatükk - Materiaalõigus

Artikkel 29 – Tsiviilhagid ja õiguskaitsevahendid

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et pakkuda ohvritele piisavaid tsiviilõiguslike kaitsevahendeid vägivallatseja vastu.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid, et pakkuda rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtete kohaselt ohvritele piisavaid tsiviilõiguslike kaitsevahendeid riigiasutuste vastu, kes pole suutnud oma pädevuse raames rakendada vajalikke ennetuslike ning kaitsemeetmeid.

Artikkel 30 – Hüvitamine

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvritel oleks õigus vägivallatsejalt mis tahes käesoleva konventsiooniga sätestatud õigusrikkumiste offence eest hüvitist nõuda.
- 2 Neile, kes kannatavad tõsiste kehavigastuste ja tervisekahjustuste all, määratakse ulatuses, mil kahju pole kaetud teistest allikatest - nagu näiteks vägivallatseja, kindlustuse või riigi rahastatud tervise- ja sotsiaalkaitse poolt - piisava suurusega riiklik hüvitis. See ei välista, et konventsiooniosalised ei saaks vägivallatsejalt määratud hüvitist tagasi nõuda, arvestades seejuures ohvri turvalisust.
- 3 Lõike 2 kohaselt võetavad meetmed tagavad hüvitise andmise mõistliku ajaperioodi jooksul.

Artikkel 31 – Eestkoste, külastamisõigused ja turvalisus

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid tagamaks, et laste eestkoste- ja külastusõiguste kindlaksmääramisel arvestatakse konventsiooni kohaldamisalasse kuuluva vägivalda juhtumitega.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et külastus- ja eestkosteõiguse kasutamine ei ohustaks ohvri või laste õigusi ja turvalisust.

Artikkel 32 – Sundabielude tsiviilõiguslikud tagajärjed

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et sunniviisiliselt sõlmitud abielusid saaks kehtetuks tunnistada, tühistada või lahutada, ilma et ohvrile tekitataks põhjendamatu rahalisi või administratiivseid kohustusi.

Artikkel 33 – Psüühiline vägivald

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et inimese psüühilist terviklikkust tõsiselt kahjustav tahtlik tegu, mis pannakse toime sundi või ähvardusi kasutades, oleks kriminaliseeritav.

Artikkel 34 – Jälitamine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et teise isiku vastu suunatud tahtlik tegu, milles teist isikut korduvalt ähvardatakse ning mis paneb teise isiku oma turvalisuse pärast muret tundma, oleks kriminaliseeritav.

Artikkel 35 – Füüsiline vägivald

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et teise isiku suhtes kasutatav tahtlik füüsiline vägivald oleks kriminaliseeritav..

Artikkel 36 – Seksuaalne vägivald, sealhulgas vägistamine

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et alljärgnevad tahtlikud teod oleks kriminaliseeritavad:
 - a seksuaalse toiminguna mingi kehaosa või eseme teise isiku tuppe, pärakusse või suhu viimine ilma teise isiku nõusolekuta;
 - b seksuaalsete toimingute sooritamine teise isikuga ilma tema nõusolekuta;
 - c teise inimese sundimine seksuaalsetele toimingutele kolmanda isikuga.
- 2 Nõusolek tuleb anda vabatahtlikult inimese vaba tahte tulemusena hinnatuna kaasnevate asjaolude kontekstis.
- 3 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et lõikes 1 nimetatud sätted kehtiksid ka tegude suhtes, mis on toime pandud endiste või praeguste abikaasade või partnerite vastu, nii nagu seda tunnistab rahvusvaheline õigus.

Artikkel 37 - Sundabiellu

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et täiskasvanu või lapse tahtlik abielluma sundimine oleks kriminaliseeritav.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et täiskasvanu või lapse tahtlik meelitamine konventsiooniosalise territooriumile või riigi territooriumile, kus ta ei ela, nimetatud täiskasvanu või lapse abielluma sundimiseks oleks kriminaliseeritav.

Artikkel 38 – Naiste suguelundite ümberlõikamine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et alljärgnevad tahtlikud teod oleks kriminaliseeritavad.

- a naise suurte ja väikeste häbememokkade või kliitori täielik või osaline eemaldamine, kinniõmblemine või muul moel moonutamine;
- b naise sundimine või kupeldamine mis tahes punktis a. nimetatud toimingute läbiviimiseks;

- c tütarlapse õhutamise, sundimine või kupeldamine mis tahes punktis a. nimetatud toimingute sooritamiseks.

Artikkel 39 – Sundabort ja sundsteriliseerimine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et alljärgnevad tahtlikud teod oleksid kriminaliseeritavad:

- a naisele aborti tegemine ilma tema eelneva ning teadliku nõusolekuta;
- b kirurgiline sekkumine, mille eesmärgiks või tagajärjeks on naise ilmajätmine loomulikul teel järglaste saamise võimest ilma naise eelneva ja teadliku nõusolekuta või protseduuri mõistmata.

Artikkel 40 - Seksuaalne ahistamine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et mis tahes seksuaalse alatooniga soovimatuks peetava verbaalse või füüsilise käitumise suhtes, mille eesmärgiks või tagajärjeks on isiku väärkuse riivamine, eriti hirmutava, vaenuliku, heidutava, alandava või ründava õhustiku tekitamine, rakendatakse kriminaal- või muid õiguslikke karistusi.

Artikkel 41 – Kuriteole kaasaaitamine, sellele õhutamise ja kuriteokatse

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et kuriteona käsitletak nende tahtliku toimepaneku korral käesoleva konventsiooni artiklites 33, 34, 35, 36, 37, 38.a ja 39 sätestatud kuritegudele õhutamist või neile kaasaaitamist.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et kuriteona käsitletak nende tahtliku toimepaneku korral käesoleva konventsiooni artiklites 35, 36, 37, 38.a ja 39 sätestatud kuritegude toimepaneku katseid.

Artikkel 42 – Kuritegude, sealhulgas niinimetatud "au" nimel sooritatud kuritegude vastuvõetamatud õigustused

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et kriminaalmenetlustes, mis on algatatud käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluva mis tahes vägivallaakti toimepaneku järel, ei peetaks kultuuri, tava, usku, traditsiooni ega niinimetatud "au" vägivallaakti õigustuseks. See hõlmab iseäranis väiteid, nagu oleks ohver üle astunud kultuurilistest, usulistest, sotsiaalsetest või traditsioonilistest normidest või sobiliku käitumise tavadest.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ükskõik millise isiku poolt lapse õhutamise lõikes 1 nimetatud akti sooritamisele ei vähendaks selle isiku kriminaalvastutust niisuguste tegude kordasaatmise eest.

Artikkel 43 – Kriminaalkuriteo kohaldamine

Konventsiooniga sätestatud kuriteod kehtivad sõltumata ohvri ja kurjategija omavahelistest suhetest.

Artikkel 44 – Jurisdiktsioon

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et kehtestada jurisdiktsioon mis tahes käesolevas konventsioonis sätestatud õigusrikkumine offence üle, kui kuritegu offence on toime pandud:
 - a nende territooriumil; või
 - b nende lipu all sõitva laeva pardal; või
 - c nende seaduste alusel registreeritud lennuki pardal; või
 - d nende kodaniku poolt; või
 - e isiku poolt, kelle alaline elukoht on konventsiooniosalise territooriumil.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid kehtestamiseks jurisdiktsiooni mis tahes käesolevas konventsioonis sätestatud kuriteo üle, kui kuritegu pannakse toime nende riigi kodaniku vastu või isiku vastu, kelle alaline elukoht on nende territooriumil.
- 3 Konventsiooniosalised rakendavad käesoleva konventsiooni artiklitega 36, 37, 38 ja 39 sätestatud kuritegude eest vastutusele võtmiseks vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid tagamaks, et nende jurisdiktsioon ei oleks allutatud tingimusele, kus teod kriminaliseeritakse territooriumil, kus nad korda saadeti.
- 4 Konventsiooniosalised rakendavad käesoleva konventsiooni artiklitega 36, 37, 38 ja 39 sätestatud kuritegude eest vastutusele võtmiseks vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et nende jurisdiktsioon punktide 1d ja e osas poleks allutatud tingimusele, mille kohaselt süüdistust saab esitada ainult pärast seda, kui ohver on kuriteost teatanud või riik, kus kuritegu toime pandi, on kaebuse esitanud.
- 5 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid kehtestamiseks jurisdiktsiooni mis tahes käesolevas konventsioonis sätestatud kuriteo üle juhtudel, kui väidetav kurjategija on nende territooriumil ning nad ei anna teda teisele konventsiooniosalisele välja vaid tema rahvuse tõttu.
- 6 Kui rohkem kui üks konventsiooniosaline nõuab jurisdiktsiooni käesolevas konventsioonis sätestatud väidetava kuriteo suhtes, konsulteerivad asjassepuutuvad konventsiooniosalised vajaduse korral üksteisega, et teha kindlaks vastutuselevõtmise suhtes kõige sobivam jurisdiktsioon.
- 7 Rahvusvahelise õiguse üldreegleid kahjustamata ei välista käesolev konventsioon mis tahes kriminaaljurdiktsiooni, mida konventsiooniosaline siseriikliku õiguse kohaselt teostab.

Artikkel 45 – Sanktsioonid ja meetmed

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et käesolevas konventsioonis sätestatud kuriteod oleks karistatavad tõhusate, kuriteole vastavate ja hoiatuslike sanktsioonidega, arvestades kuritegude raskust. Nimetatud sanktsioonid hõlmavad vajaduse korral vabadusekaotust, mis võib viia väljaandmisele.

2 Konventsiooniosalised võivad vägivaldsete suhtes rakendada teisi meetmeid, nagu

- süüdimõistetud isikute jälgimist või nende üle järelevalve teostamist;
- vanemlike õiguste äravõtmist, kui ühelgi teisel moel ei suudeta tagada lapse parimate huvide kaitset, mis võib hõlmata ohvri turvalisust.

Artikkel 46 – Raskendavad asjaolud

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et alljärgnevaid asjaolusid võiks ulatuses, mil nad pole veel kuriteo koosseisu tunnuseks, võtta siseriikliku õiguse vastavate sätete kohaselt arvesse raskendavate asjaoludena käesoleva konventsiooniga sätestatud kuritegusid puudutavate kohtuotsuste langetamisel:

- a kuritegu pandi toime endise või praeguse abikaasa või partneri vastu, nii nagu seda sätestab siseriiklik õigus, pereliikme, ohvriga vabaabielus elava isiku või isiku poolt, kes kuritarvitas oma võimu;
- b kuritegu või seotud kuriteod pandi toime korduvalt;
- c kuritegu pandi toime isiku vastu, kes oli sattunud haavatavasse seisundisse konkreetsete asjaolude tõttu;
- d kuritegu pandi toime lapse vastu või lapse juuresolekul;
- e kuritegu pandi toime kahe või enama koos tegutseva isiku poolt;
- f kuriteole eelnes või sellega kaasnes äärmuslik vägivald;
- g kuritegu pandi toime relva kasutamise või sellega ähvardamisega;
- h kuritegu tekitas ohvrile tõsiseid füüsilisi või psühholoogilisi kannatusi;
- i kurjategija oli varem süüdi mõistetud sarnastes kuritegudes.

Artikkel 47 – Teise konventsiooniosalise tehtud kohtuotsused

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et võimaldada kohtuotsuse kindlaksmääramisel arvestada teise konventsiooniosalise poolt käesoleva konventsiooniga sätestatud kuritegude suhtes vastu võetud lõplikke kohtuotsuseid.

Artikkel 48 - Kohustusliku alternatiivse vaidluste lahendamise või karistuse määramise keelustamine

1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalda vormide suhtes keelustatakse kohustuslik alternatiivne vaidluste lahendamine, sealhulgas vahendamine ja lepitus.

- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et trahvi määramisel arvestatakse kurjategija suutlikkust võtta rahalisi kohustusi ohvri ees.

VI peatükk - Uurimine, vastutuselevõtmine, menetlusõigus ja kaitsemeetmed

Artikkel 49 - Üldised kohustused

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalda vormidega seotud uurimised ja kohtumenetlused viiakse läbi liigse viivituseeta, arvestades kriminaalmenetluse kõigil etappidel ohvri õigusi.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et kooskõlas inimõigusi puudutavate õigusaktide aluspõhimõtete ning vägivalda kui soolistatud nähtuse mõistmisega tagada käesolevas konventsioonis sätestatud kuritegude tõhus uurimine ja vastutuselevõtmine.

Artikkel 50 – Viivitamatu reageerimine, ennetus ja kaitse

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et vastutavad õiguskaitseorganid reageerivad kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalda vormide suhtes viivitamatult ning adekvaatselt, pakkudes ohvritele asjakohast ja kohest kaitset.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et vastutavad õiguskaitseorganid hakkavad viivitamatult ning asjakohaselt tegelema kõiki käesoleva konventsiooni kohaldamisala vägivalda vorme puudutava ennetustööga ning nende eest kaitse pakkumisega, sealhulgas rakendavad operatiivseid meetmeid ja koguvad tõendusmaterjali.

Artikkel 51 – Riskide hindamine ja riskide juhtimine

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et kõik asjaomased asutused viivad riskide juhtimiseks ning vajadusel koordineeritud turva- ja tugimeetmete pakkumiseks läbi surmaohu, olukorra tõsiduse ning vägivalda kordumise ohu hindamised.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid tagamaks, et lõikes 1 nimetatud hindamised võtavad uurimise ning kaitsemeetmete rakendamise kõikidel etappidel arvesse asjaolu, et käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivaldaaktide toimepanijail on relvad või nad omavad neile ligipääsu.

Artikkel 52 - Hädaolukorras rakendatavad tõkendid

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et pädevatele organitele antakse volitused nõuda otsese ohu korral perversivägivalda toimepanijalt, et ta lahkuks ohvri või ohustatud isiku elukohast piisavalt pikaks ajaperioodiks ning keelata kurjategijal ohvri või ohustatud isiku elukohta sisenemine või temaga ühenduse võtmine. Käesoleva artikli kohaselt rakendatavad meetmed seavad esikohale ohvrite ja ohustatud isikute turvalisuse.

Artikkel 53 – Lähenediskeelud

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et kõigi käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalda vormide ohvritele tagatakse lähenediskeelu kättesaadavus.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et lõikes 1 nimetatud lähenediskeeld oleks:
 - saadaval viivitamatuks kaitseks ning ilma et sellega kaasneksid ohvrile liigsed haldus- või rahalised kohustused;
 - antud välja kindlaks ajaperioodiks või kuni selle muutmise või tühistamiseni;
 - antud vajaduse korral välja *ex parte* alusel ning mis jõustuks kohe;
 - saadaval sõltumatult teistest õiguslikest meetmetest või neid täiendavalt;
 - lubatud kasutusele võtta hilisemas kohtumenetluses.
- 3 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et lõike 1 kohaselt välja antud lähenediskeelu rikkumise korral rakendatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid kriminaalkaristusi ja õiguslike sanktsioone.

Artikkel 54 –Uurimine investigation ja tõendusmaterjalid

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et mis tahes tsiviil- või kriminaalmenetluses oleksid ohvri varasema seksuaalse käitumise ja tema seksuaalse ülalpidamisega seotud tõendid lubatud ainult siis, kui need on asjakohased ja vajalikud.

Artikkel 55 - *Ex parte* (ühepoolsed) ja *ex officio* (ametikohtustuslikud) rakendused

- 1 Konventsiooniosalised tagavad, et käesoleva konventsiooni artiklites 35, 36, 37, 38 ja 39 sätestatud kuritegude uurimine ja nende eest vastutusele võtmine ei sõltuks täielikult ohvri poolt kuriteost teavitamisest ega kaebuse esitamisest juhul, kui kuritegu pandi täielikult või osaliselt toime tema territooriumil ning et menetlus võib jätkuda isegi juhul, kui ohver võtab oma avalduse või kaebuse tagasi.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid kindlustamaks kooskõlas siseriikliku õigusega riiklikele ja valitsusvälistele organisatsioonidele ja perevägivalda küsimustega tegelevatele nõustajatele võimaluse pakkuda ohvritele nende palvel käesolevas konventsioonis sätestatud kuritegudega seotud kohtumenetluste ajal abi ja tuge.

Artikkel 56 – Kaitsemeetmed

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et kaitsta ohvrite õigusi ja huve, sealhulgas nende erivajadusi seoses tunnistajaks olemisega uurimise investigation ja kohtumenetluse kõikidel etappidel, iseäranis:

- a tagades neile ning nende peredele ja tunnistajatele kaitse ähvardamise, kättemaksu ja korduva viktimizeerimise eest;
 - b tagades, et ohvrid oleks informeeritud - vähemalt juhtudel, kus ohvrid ja pere võivad ohtu sattuda - kui kurjategija põgeneb või kui ta vabastatakse ajutiselt või lõplikult;
 - c informeerides neid kooskõlas siseriikliku õigusega nende õigustest, neile suunatud teenustest ning nende kaebuse suhtes rakendatavatest järelmeetmetest, süüdistustest, uurimise või menetluse üldisest kulgemisest ning nende etendatavast rollist ning kaasuse tulemustest;
 - d võimaldades ohvritele kooskõlas siseriikliku õiguse protseduurireeglitega olla ära kuulatud, tuua tõendeid ning esitada oma nägemus, vajadused ja probleemid kas otse või vahendaja kaudu ning et neid võetakse arvesse;
 - e pakkudes ohvritele vajalikke tugiteenuseid, et nende õigused ja vajadused oleksid adekvaatselt esitatud ning arvesse võetud;
 - f tagades, et oleks võimalik võtta meetmeid ohvri privaatsuse ja temast loodava kuvandi kaitsmiseks;
 - g tagades, et võimalusel välditakse kohtu ja õiguskaitseorganite ruumides ohvrite ja kurjategijate kokkupuutumist;
 - h võimaldades ohvritele nende menetlustes osalemise või tunnistuste andmise ajal sõltumatuid ja pädevaid tõlke;
 - i võimaldades ohvril siseriikliku õigusega kehtestatud reeglite kohaselt anda kohtusaalis tunnistusi ilma kohal viibimata või vähemalt ilma väidetava kurjategija kohalolekuta, eriti kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi kasutades, kui need on olemas.
- 2 Naistevastase vägivalla ja perevägivalla lapsohvrile ja -tunnistajale pakutakse vajaduse korral erilisi kaitsemeetmeid lapse parimaid huvisid arvestades.

Artikkel 57 - Õigusabi

Konventsiooniosalised tagavad siseriikliku õigusega sätestatud tingimuste kohaselt õiguse õigusabile ning tasuta õigusabi ohvritele.

Artikkel 58 - Aegumine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid tagamaks, et tähtaeg, mil konventsiooni artiklites 36, 37, 38 ja 39 sätestatud kuritegude osas võib kaebust esitada, jätkuks ajal, mis on piisava pikkusega ning vastab käsitletava kuriteo raskusele, et võimaldada kaebuse esitamist pärast ohvri täisikka jõudmist.

VII peatükk – Migratsioon ja varjupaik

Artikkel 59 – Elamisõiguslik staatus

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvritele, kelle elamisõiguslik staatus sõltub siseriikliku õiguse kohaselt abikaasa või partneri omast, antakse abielu või suhte lõppemisel eriti raskete asjaolude puhul ning selle taotlemise korral iseseisva elamisluba sõltumata abielu või suhte kestusest. Iseseisva elamisloa andmise ning selle kestuse tingimused sätestatakse siseriikliku õigusega.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvritel lubatakse siseriikliku õiguse kohaselt abikaasast või partnerist sõltuva elamisõigusliku staatusega seoses algatatud väljasaatmismenetlus peatada, et võimaldada neil taotleda iseseisvat elamisluba.
- 3 Konventsiooniosalised väljastavad ohvritele pikendatava elamisloa ühes või mõlemas alljärgnevas olukorras:
 - a kui pädev organ leiab, et nende viibimine on vajalik nende isikliku olukorra tõttu;
 - b kui pädev organ leiab, et nende viibimine on vajalik koostöö eesmärgil pädevate organitega uurimisprotsessis või kriminaalmenetluses.
- 4 Konventsiooniosalised rakendavad seadusandlikke ja muid meetmeid tagamaks, et sundabielu ohvrid, kes on toodud teise riiki abiellumise eesmärgil ning kes on selle tagajärjel kaotanud elamisõigusliku staatuse riigis, kus nad alaliselt elasid, võivad selle staatuse saada.

Artikkel 60 – Soopõhised varjupaigataotlused

- 1 Konventsiooniosalised rakendavad seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et naistevastast soolist vägivalda saaks käsitleda 1951 aasta pagulasseisundi konventsiooni artikli 1, A (2) tähenduses tagakiusamise vormi ja tõsise kahju tekitamisena, mis annab aluse täiendavaks/subsidiarseks kaitseks.
- 2 Konventsiooniosalised tagavad, et kõiki konventsioonis sätestatud põhjuseid tõlgendatakse sootundlikult ning et seal, kus on sätestatud, et kardetav tagakiusamine leiab aset ühel või mitmel nimetatud põhjusel, antakse põgenikule põgeniku staatus vastavalt kohaldatavatele meetmetele.
- 3 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et töötada varjupaigataotlejate jaoks välja sootundlikud vastuvõtuprotseduurid ning tugiteenused, samuti sootundlikud juhised, sealhulgas põgeniku staatuse kindlaksmääramise ning rahvusvahelise kaitse taotlemise osas.

Artikkel 61 - Mittetagasisaatmine

- 1 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid mittetagasisaatmise põhimõtte austamiseks kooskõlas rahvusvahelise õigusega võetud kohustustega.
- 2 Konventsiooniosalised rakendavad seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et naistevastase vägivalda ohvreid, kes vajavad kaitset, ei saadeta sõltumata nende staatusest või elukohast ühelgi

tingimusel tagasi mis tahes riiki, kus nende elu võib olla ohustatud või kus neid võidakse piinata või ebainimlikult või inimväärikut alandavalt kohelda või karistada.

VIII peatükk – Rahvusvaheline koostöö

Artikkel 62 – Üldpõhimõtted

- 1 Konventsiooniosalised teevad omavahel koostööd, järgides käesoleva konventsiooni sätteid ning rakendades tsiviil- ja kriminaalasjades tehtava koostöö rahvusvahelisi ja piirkondlikke õigusakte ning ühtsete või mõlemapoolsete õigusaktide ja siseriikliku õiguse alusel sõlmitud kokkuleppeid võimalikult suures ulatuses, selleks et:
 - a ennetada, tõkestada ja karistada kõiki käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvaid vägivalla vorme;
 - b kaitsta ning abistada ohvreid;
 - c uurida ja menetleda käesolevas konventsioonis sätestatud kuritegusid;
 - d täita konventsiooniosaliste kohtu poolt kriminaal- ja tsiviilasjades tehtud otsuseid, sh rakendada lähenemiskeeldu.
- 2 Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et inimesed, kes on langenud käesolevas konventsioonis sätestatud kuritegude ohvriks, mis on toime pandud selle konventsiooniosalise territooriumil, kes ei ole ohvri elukohariigiks, saavad esitada kaebuse oma elukohariigi pädevatele organitele.
- 3 Kui konventsiooniosaline, kes teeb kriminaalasjades antava vastastikuse õigusabi, väljaandmise või teise konventsiooniosalise poolt kriminaal- ja tsiviilasjades tehtud otsuste täitmise sõltuvaks lepingu olemasolust, saab selliseks õiguslaseks koostööks palve konventsiooniosaliselt, kellega ta pole sellist lepingut sõlminud, võib ta käsitleda käesolevat konventsiooni õigusliku alusena kriminaalasjades antavale vastastikusele õigusabile, väljaandmisele või teise konventsiooniosalise poolt kriminaal- ja tsiviilasjades tehtud otsuste täitmisele käesoleva konventsiooniga sätestatud kuritegude osas.
- 4 Konventsiooniosalised püüavad seal, kus see on asjakohane, integreerida naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja sellega võitlemise kolmandatele riikidele antava arenguabi programmidesse, sealhulgas sõlmides kolmandate riikidega kahe- ja mitmepoolseid kokkuleppeid ohvrite paremaks kaitsmiseks artikkel 18 lõike 5 kohaselt.

Artikkel 63 – Ohtustatud isikuid puudutavad meetmed

Kui konventsiooniosalisel on talle teadaoleva informatsiooni põhjal piisavalt alust uskuda, et isiku puhul valitseb otsene oht, et tema kallal pannakse toime käesoleva konventsiooni artiklites 36, 37, 38 ja 39 sätestatud mis tahes vägivallaakt teise konventsiooniosalise territooriumil, julgustatakse informatsiooni omavat konventsiooniosalist sellest viimasele viivitamatult teatama tagamaks, et oleks võimalik rakendada asjakohaseid kaitsemeetmeid. Seal, kus see on kohane, sisaldab selline informatsioon üksikasju ohustatud isiku kaitset puudutavate sätete kohta.

Artikkel 64 - Informatsioon

- 1 Taotluse saanud konventsiooniosaline informeerib taotluse esitanud konventsiooniosalist viivitamatult käesoleva peatüki kohaselt rakendatud meetmete lõpptulemusest. Taotluse saanud konventsiooniosaline informeerib samuti viivitamatult taotluse esitanud konventsiooniosalist mis tahes asjaoludest, mis muudavad vajaliku meetme rakendamise võimatuks või mille tõttu see võib tõenäoliselt viibida.
- 2 Konventsiooniosaline võib siseriikliku õiguse piires ilma eelneva taotluseta edastada teisele konventsiooniosalisele enda poolt läbi viidud uurimise investigations raames saadud informatsiooni, kui ta leiab, et sellise informatsiooni avalikustamine aitab taotluse saanud konventsiooniosalisel ennetada käsolevas konventsioonis sätestatud kuritegusid või algatada või läbi viia niisuguseid kriminaalkuritegusid puudutavaid uurimisi või menetlusi või et see võib viia käesoleva peatüki kohaselt selle konventsiooniosalise poolt koostöö taotlemiseni.
- 3 Konventsiooniosaline, kes saab lõike 2 kohaselt mis tahes informatsiooni, edastab sellise informatsiooni oma pädevatele organitele, et vajadusel oleks võimalik menetlusi algatada või et informatsiooni saaks kriminaal- ja haldusmenetlustes arvesse võtta.

Artikkel 65 - Andmekaitse

Isiklikud andmed salvestatakse ning neid kasutatakse vastavuses isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooniga võetud kohustustega (ETS nr 108).

IX peatükk – Järelevalvemehhanism

Artikkel 66 – Naistevastase vägivallaga ja perevägivallaga võitlemise ekspertgrupp

- 1 Naistevastase vägivallaga ja perevägivallaga võitlemise ekspertgrupp (edaspidi NVPVEG) jälgib käesoleva konventsiooni rakendamist konventsiooniosaliste poolt.
- 2 NVPVEG koosneb minimaalselt 10st ning maksimaalselt 15st liikmest arvestades tasakaalustatud soolist ja geograafilist esindatust ning erinevate valdkondade ekspertteadmiste olemasolu. Liikmed valitakse konventsiooniosaliste komisjoni poolt konventsiooniosaliste nimetatud kandidaatide hulgast 4-aastaseks ametiajaks, mida on võimalik pikendada üks kord; liikmed valitakse konventsiooniosaliste kodanike hulgast.
- 3 Esimesed 10 liiget valitakse ühe aasta jooksul käesoleva konventsiooni jõustumisest. Viis täiendavat liiget valitakse pärast 25ndat ratifitseerimist või ühinemist.
- 4 NVPVEG liikmed valitakse alljärgnevate põhimõtete kohaselt:
 - a nad valitakse läbipaistva protseduuri kohaselt kõrge moraaliga isikute hulgast, keda tuntakse nende pädevuse tõttu inimõiguste, soolise võrdõiguslikkuse, naistevastase vägivalla ja perevägivalla või ohvrite abistamise ja kaitsmise valdkonnas või kellel on head erialateadmised käesoleva konventsiooniga hõlmatud valdkondades;
 - b kaks NVPVEG liiget ei tohi kunagi olla ühe ja sama riigi kodanikud;

- c nad peaksid esindama peamisi õigussüsteeme;
 - d nad peaksid esindama naistevastase vägivalga ja perevägivalga asjassepuutuvaid toimijaid ja asutusi;
 - e nad osalevad enda nimel ning on sõltumatud ja erapooletud oma ülesannete täitmisel ning neil peab olema võimalik oma kohustusi tõhusalt täita.
- 5 NVPVEG liikmete valimisprotseduur määratakse kindlaks Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee poolt pärast konventsiooniosalistega konsulteerimist ning nendelt ühehääle nõusoleku saamist kuue kuu jooksul käesoleva konventsiooni jõustumisest.
 - 6 NVPVEG võtab vastu oma protseduurireeglid.
 - 7 NVPVEG liikmed ning delegatsioonide liikmed, kes külastavad riike vastavalt artikli 68 lõigetes 9 ja 14 sätestatudle, omavad käesoleva konventsiooni lisas sätestatud privileege ja immunitete.

Artikkel 67 – Konventsiooniosaliste komisjon

- 1 Konventsiooniosaliste komisjon koosneb konventsiooniosaliste esindajatest.
- 2 Konventsiooniosaliste komisjoni kutsub kokku Euroopa Nõukogu peasekretär. Selle esimene koosolek peetakse ühe aasta jooksul pärast konventsiooni jõustumist, et valida NVPVEG liikmed. Seejärel tuleb see kokku iga kord, kui seda nõuab üks kolmandik konventsiooniosalisi, konventsiooniosaliste komisjoni esimees või peasekretär.

Artikkel 68 - Protседuur

- 1 Konventsiooniosalised esitavad Euroopa Nõukogu peasekretärile NVPVEG küsimustiku alusel koostatud aruande seadusandlike ja muude konventsiooni sätete rakendamiseks võetavate meetmete kohta NVPVEG-le läbivaatamiseks.
- 2 NVPVEG vaatab lõike 1 kohaselt esitatud aruande läbi vastava konventsiooniosalise esindajatega.
- 3 Järgnev hindamisprotseduur on jagatud voorudesse, mille pikkuse määrab kindlaks NVPVEG. Iga vooru alguses valib NVPVEG spetsiifilised sätted, mis võetakse hindamisprotseduuri aluseks ning saadab välja küsimustiku.
- 4 NVPVEG määrab kindlaks järelevalveprotseduuri teostamiseks vajalikud vahendid. Ta võib igaks hindamise vooruks valida küsimustiku, mille alusel hinnatakse konventsiooni elluviimist konventsiooniosaliste poolt. Küsimustik saadetakse kõigile konventsiooniosalistele. Konventsiooniosalised vastavad küsimustikule, samuti mis tahes muudele NVPVEG poolt esitatud teabenõuetele.
- 5 NVPVEG võib saada informatsiooni konventsiooni elluviimise kohta valitsusvälistelt organisatsioonidelt ja tsiviilühiskonnalt, samuti inimõiguste kaitsmisega tegelevatelt riigiastustelt.
- 6 NVPVEG arvestab hoolikalt teiste rahvusvaheliste ja piirkondlike õigusaktide ja asutuste kaudu saadavat informatsiooni konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades.

- 7 Küsimustiku valimisel iga hindamisvooru jaoks arvestab NVPVEG hoolikalt konventsiooniosalise statistikakogumise ja uurimistööde praktikat, nagu sellele viidatakse konventsiooni artiklis 11
- 8 NVPVEG võib saada informatsiooni konventsiooni elluviimise kohta Euroopa Nõukogu inimõiguste volinikult, Parlamentaarselt Assambleelt ning vastavate Euroopa Nõukogu spetsialiseeritud asutustelt, samuti teiste rahvusvaheliste õigusaktide alusel loodud asutustelt. Nimetatud asutustele esitatud kaebused ning nende tulemused tehakse NVPVEG-le kättesaadavaks.
- 9 Lisaks võib NVPVEG koostöös riigi ametiasutustega ning sõltumatute rahvuslike ekspertidega külastada riike, kui saadud informatsioon pole piisav või lõikes 14 sätestatud juhtudel. Visiitide ajal võivad NVPVEG-d abistada spetsiifiliste valdkondade spetsialistid.
- 10 NVPVEG koostab esialgse aruande, mis sisaldab hindamisele kuulunud sätete elluviimise analüüsi ning soovitusi ja ettepanekuid selle kohta, kuidas konventsiooniosaline võiks väljaselgitatud probleemidega tegeleda. Esialgne aruanne antakse hindamist läbivale konventsiooniosalisele kommenteerimiseks. NVPVEG arvestab tema kommentaare aruande vastuvõtmisel.
- 11 Saadud informatsiooni ning konventsiooniosaliste kommentaaride alusel võtab NVPVEG oma aruande vastu ning teeb otsused meetmete kohta, mida asjaomane konventsiooniosaline rakendab konventsiooni sätete elluviimiseks. Nimetatud aruanne ning otsused saadetakse asjaomasele konventsiooniosalisele ning konventsiooniosaliste komisjonile. NVPVEG aruanne ja otsused lähevad nende vastuvõtmisel avalikustamisele koos asjaomase konventsiooniosalise lõplike kommentaaridega.
- 12 Konventsiooniosaliste komisjon võib lõigete 1-8 protseduuri piiramata võtta aruande ja NVPVEG otsuste põhjal vastu sellele konventsiooniosalisele mõeldud soovitusel (a) seoses meetmetega, mida tuleb NVPVEG otsuste täitmiseks rakendada, näidates vajadusel ära kuupäeva, mil nende elluviimise kohta informatsiooni esitada ning (b) seades eesmärgiks koostöö tegemise nimetatud konventsiooniosalisega konventsiooni nõuetekohaseks täitmiseks.
- 13 Kui NVPVEG saab usaldusväärset informatsiooni, mis osutab olukorrale, kus probleemid nõuavad viivitamatut tähelepanu konventsiooni tõsiste rikkumiste ärahoidmiseks ning nende ulatuse ja arvu piiramiseks, võib ta nõuda spetsiaalse aruande viivitamatut esitamist meetmete kohta, mida on võetud tõsise, ulatusliku ning jätkuva naistevastase vägivalga tõkestamiseks.
- 14 Arvestades asjaomase konventsiooniosalise esitatud informatsiooni ning igasugust muud talle kättesaadavat usaldusväärset informatsiooni, võib NVPVEG määrata ühe või mitu liiget uurimise läbiviimiseks ning NVPVEG-le viivitamatuks aruandmiseks. Kui see on õigustatud ning kui konventsiooniosaline nõustub, võib uurimine sisaldada tema territooriumi külastamist.
- 15 Pärast lõikes 14 viidatud uurimise tulemustega tutvumist edastab NVPVEG nimetatud tulemused asjaomasele konventsiooniosalisele ning kui see on vajalik, konventsiooniosaliste komisjonile ning Euroopa Nõukogu Ministrite Komiteele koos kõigi kommentaaride ja soovitustega.

Artikkel 69 – Üldised soovitused

Vajaduse korral võib NVPVEG võtta vastu üldised soovitused käesoleva konventsiooni täitmise kohta.

Artikkel 70 – Parlamendi kaasamine järelevalvesse

- 1 Riikide parlamente kutsutakse osalema käesoleva konventsiooni elluviimiseks võetavate meetmete järelevalves.
- 2 Konventsiooniosalised esitavad NVPVEG aruanded oma riigi parlamendile.
- 3 Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee kutsutakse regulaarselt hindama käesoleva konventsiooni elluviimist.

X peatükk - Seosed teiste rahvusvaheliste õigusaktidega

Artikkel 71 - Seosed teiste rahvusvaheliste õigusaktidega

- 1 Konventsioon ei mõjuta kohustusi, mis tulenevad teistest rahvusvahelistest õigusaktidest, mille osalisteks käesoleva konventsiooni osalised praegu on või mille osaliseks nad saavad ning mis sisaldavad sätteid käesoleva konventsiooniga hõlmatud küsimuste kohta.
- 2 Konventsiooniosalised võivad omavahel sõlmida kahe- või mitmepoolseid kokkuleppeid käesoleva konventsiooniga hõlmatud küsimustes eesmärgiga täiendada või karmistada konventsiooni sätteid või aidata kaasa selles sisalduvate põhimõtete rakendamisele.

XI peatükk - Konventsiooni muudatused

Artikkel 72 – Muudatused

- 1 Kõigist konventsiooniosalise tehtud konventsiooni muudatusettepanekutest teavitatakse Euroopa Nõukogu peasekretäri, kes edastab ettepanekud Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, kõikidele allakirjutanutele, kõikidele konventsiooniosalistele, Euroopa Liidule ning kõikidele riikidele, keda on kutsutud käesolevale konventsioonile alla kirjutama vastavalt artiklile 75 ning kõikidele riikidele, keda kutsutud käesoleva konventsiooniga ühinema vastavalt artiklile 76.
- 2 Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee võtab pakutud ettepaneku kaalumisele ning olles konsulteerinud konventsiooniosalistega, kes ei ole Euroopa Nõukogu liikmed, võib võtta muudatuse vastu häälteenamusega, nagu on ette nähtud Euroopa Nõukogu põhikirja artikli 20 punktis d.
- 3 Ministrite Komitee poolt lõike 2 kohaselt vastu võetud muudatuse tekst edastatakse konventsiooniosalistele heakskiitmiseks.
- 4 Mis tahes muudatus, mis on vastu võetud kooskõlas lõikega 2, jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb 1 kuu möödumisele päevast, mil kõik osalised on teatanud peasekretärile tema heakskiitmisest.

XII peatükk - Lõppsätted

Artikkel 73 – Konventsiooni mõju

Konventsiooni sätted ei kahjusta siseriikliku õiguse sätteid ning siduvaid rahvusvahelisi õigusakte, mis on juba jõus või võivad jõustuda, millega isikutele antakse praegu või tulevikus rohkem õigusi naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamisel ja tõkestamisel.

Artikkel 74 – Vaidluste lahendamine

1. Käesoleva konventsiooni sätete rakendamise või tõlgendamisega seoses tekkida võiva mis tahes vaidluse osapooled püüavad seda esmalt lahendada läbirääkimiste, lepituse või vahekohtu abil või mis tahes muul rahumeelsel viisil, mis on vastastikusel kokkuleppel heaks kiidetud.
2. Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee võib kehtestada vaidluste lahendamise protseduurid, mida konventsiooniosalised võivad vaidluste puhul kasutada, kui nad peaksid nii kokku leppima.

Artikkel 75 – Allakirjutamine ja jõustumine

1. Käesolevale konventsioonile võivad alla kirjutada Euroopa Nõukogu liikmesriigid, selle väljatöötamisel osalenud mitteliikmesriigid ning Euroopa Liit.
2. Käesolev konventsioon ratifitseeritakse ja kiidetakse heaks. Ratifitseerimis- ja heakskiitmiskirjad antakse hoiule Euroopa Nõukogu peasekretäri juurde.
3. Käesolev konventsioon jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb 3 kuu möödumisele päevast, mil 10 allkirjastajat, kelle hulgas on vähemalt 8 Euroopa Nõukogu liikmesriiki, on väljendanud oma nõusolekut olla konventsiooniga seotud vastavalt lõikele 2
4. Mis tahes lõikes 1 viidatud riigi või Euroopa Liidu suhtes, kes väljendab hiljem nõusolekut olla konventsiooniga seotud, jõustub käesolev konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil ratifitseerimis- ja heakskiitmiskiri deponeeriti.

Artikkel 76 – Konventsiooniga ühinemine

1. Konventsiooni jõustumise järel võib Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee pärast konventsiooniosalistega konsulteerimist ja nendelt ühehäälese nõusoleku saamist kutsuda konventsiooniga ühinema mis tahes riigi, mis ei ole Euroopa Nõukogu liige ega ole osalenud konventsiooni väljatöötamises. Komitee teeb sellekohase otsuse Euroopa Nõukogu põhikirja artikli 20 punktis d ettenähtud häälteenamuse alusel ning Ministrite Komitees osalevate konventsiooniosaliste esindajate ühehäälsel otsusel.
2. Konventsiooniga ühineva riigi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele ühinemiskirja hoiuleandmisest Euroopa Nõukogu peasekretärile.

Artikkel 77 – Territoriaalne kohaldamine

1. Iga riik või Euroopa Liit võib konventsioonile alla kirjutades või selle ratifitseerimis-, heakskiitmise- või ühinemiskirja hoiule andes täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes konventsiooni kohaldatakse.

- 2 Konventsiooniosaline võib hiljem Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetud avaldusega laiendada konventsiooni kohaldamisala muule avalduses nimetatud territooriumile, mille rahvusvaheliste suhete eest ta vastutab või mille nimel ta on volitatud tegutseda. Sellise territooriumi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele sellise avalduse laekumisest peasekretärile.
- 3 Kahe eelmise lõike kohaselt tehtud avalduse võib selles nimetatud territooriumi suhtes tagasi võtta, teavitades sellest Euroopa Nõukogu peasekretäri. Tagasivõtmine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil peasekretär on sellekohase teate kätte saanud.

Artikkel 78 - Reservatsioonid

- 1 Käesoleva konventsiooni sätete osas ei saa teha reservatsioone, välja arvatud lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel.
- 2 Iga riik või Euroopa Liit võib käesolevale konventsioonile allakirjutamise või ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiule andes Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetud avalduses öelda, et ta jätab endale õiguse mitte kohaldada või kohaldada üksnes erijuhtudel või tingimustel sätteid, mis on sõnastatud
 - artikli 30 lõikes 2;
 - artikli 44 lõigetes 1e, 3 ja 4;
 - artikli 55 lõikes 1 seoses artikliga 35, mis puudutab väiksemaid süütegusid; offence
 - artiklis 58 artiklite 37, 38 ja 39 osas;
 - artiklis 59.
- 3 Iga riik või Euroopa Liit võib konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiule andes Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetud avalduses väita, et ta jätab endale õiguse rakendada kriminaalkaristuste asemel mittekriminaalseid karistusi artiklites 33 ja 44 viidatud tegude suhtes.
- 4 Iga konventsiooniosaline võib reservatsiooni täielikult või osaliselt tagasi võtta, informeerides sellest Euroopa Nõukogu peasekretäri talle saadetud avalduses. Avaldus jõustub tema peasekretärile laekumise päeval.

Artikkel 79 – Kehtivus ja reservatsioonide läbivaatamine

- 1 Artikli 78 lõigetes 2 ja 3 mainitud reservatsioonid kehtivad asjaomase konventsiooniosalise suhtes viis aastat alates konventsiooni jõustumise kuupäevast. Niisuguseid reservatsioone on aga võimalik samaks perioodiks pikendada.
- 2 Kaheksateist kuud enne reservatsiooni kehtivusaja lõppu teatab Euroopa Nõukogu peasekretär asjaomasele konventsiooniosalisele kehtivusaja lõpust. Hiljemalt kolm kuud enne kehtivusaja lõppu teatab konventsiooniosaline Euroopa Nõukogu peasekretärile oma otsusest reservatsiooni kohaldamist jätkata, seda muuta või see tagasi võtta. Asjaomase konventsiooniosalise teate

puudumisel teatab Euroopa Nõukogu peasekretär konventsiooniosalisele, et vastav reservatsioon pikeneb automaatselt kuueks kuuks. Kui konventsiooniosaline ei teata enne selle perioodi lõppu oma kavatsusest reservatsiooni kohaldamist jätkata või seda muuta, siis loetakse reservatsioon lõppenuks.

- 3 Kui konventsiooniosaline teeb reservatsiooni vastavuses artikli 78 lõigetega 2 ja 3, esitab ta enne reservatsiooni pikendamist või või juhul, kui seda nõutakse, NVPVEG-le selgituse põhjuste kohta, mis õigustavad selle edasist kohaldamist.

Artikkel 80 – Denonsseerimine

- 1 Konventsiooniosaline võib konventsiooni igal ajal denonsseerida Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega.
- 2 Denonsseerimine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele päevast, mil peasekretär on teate kätte saanud.

Artikkel 81 – Teavitamine

Euroopa Nõukogu peasekretär teeb Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, konventsiooni väljatöötamises osalenud mitteliikmesriikidele, allakirjutanutele ning konventsiooniga ühinenud või ühinema kutsutud riikidele teatavaks iga:

- a allakirjutamise;
- b ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmise;
- c käesoleva konventsiooni iga jõustumise kuupäeva vastavuses artiklitega 75 ja 76;
- d artikli 72 kohaselt vastu võetud muudatuse ning muudatuse jõustumise kuupäeva;
- e artikli 78 kohaselt tehtud reservatsiooni või reservatsiooni tagasivõtmise;
- f artikli 80 kohaselt tehtud denonsseerimise;
- g konventsiooni puudutava muu akti, teate või teadaande.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud, inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris, mõlemad tekstid on võrdselt autentset ja antakse hoiule Euroopa Nõukogu arhiivi. Euroopa Nõukogu peasekretär edastab tõestatud koopiad kõigile Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, konventsiooni väljatöötamises osalenud mitteliikmesriikidele, Euroopa Liidule ning konventsiooniga ühinema kutsutud riikidele.

Lisa – Privileegid ja immunitetid (artikkel 66)

- 1 Käesolevat lisa kohaldatakse konventsiooni artiklis 66 nimetatud NVPVEG liikmetele ning samuti riike külastavate delegatsioonide teistele liikmetele. Lisas tähendab mõiste "riike külastavate delegatsioonide teised liikmed" riikide sõltumatuid eksperte ning konventsiooni artikli 68 lõikes 9 nimetatud spetsialiste, Euroopa Nõukogu töötajaid ning NVPVEG-d visiitide ajal saatvaid Euroopa Nõukogu tõlke.
- 2 NVPVEG ning riike külastavate delegatsioonide teised liikmed omavad riikide külastuste ettevalmistamise ning läbiviimise ning nende järeltegevusega seotud ülesannete täitmise ning nimetatud ülesannete täitmise seotud reiside ajal järgmisi privileege ja immunitete:
 - a puutumatus vahistamise või kinnipidamise ning isikliku pagasi arestimise suhtes ning kohtulik puutumatus ametiülesannete täitmisel sooritatud tegude ning suuliste ja kirjalike avalduste suhtes;
 - b vabastus igasugustest liikumisvabaduse piirangutest elukohariigist väljasõidul ja sinna naasmisel ning sissesõidul riiki ja väljasõidul riigist, kus nad oma ülesandeid täidavad ning vabastus kohustusest registreerida end välismaalaseks riigis, mida nad külastavad või millest nad oma ülesannete täitmisel läbi sõidavad.
- 3 Ametiülesannete täitmisega seotud reisidel antakse NVPVEG liikmetele ning riike külastavate delegatsioonide teistele liikmetele tolli- ja valuutakontrollis samad õigused nagu välisriikide valitsuste esindajatele ajutise ametilähetuse puhul.
- 4 NVPVEG ja riike külastavate delegatsioonide teiste liikmete poolt konventsiooni täitmise hindamisega seotud dokumendid on puutumatud niivõrd, kuivõrd need on seotud NVPVEG tegevusega. NVPVEG ja riike külastavate delegatsioonide teiste liikmete ametlikku kirjavahetust või NVPVEG ja riike külastavate delegatsioonide teiste liikmete muud ametlikku infovahetust ei tohi kinni pidada ega tsenseerida.
- 5 Selleks, et tagada NVPVEG liikmetele ja riike külastavate delegatsioonide teistele liikmetele täieliku sõnavabadus ja täielik sõltumatus oma ametiülesannete täitmisel säilib kohtulik puutumatus nende poolt oma ametiülesannete täitmisel suuliselt või kirjalikult tehtud avalduste ja sooritatud tegude suhtes ka siis, kui asjaomased isikud enam niisuguseid ülesandeid ei täida.
6. Privileegid ja immunitetid antakse käesoleva lisa lõikes 1 nimetatud isikutele, et kaitsta nende sõltumatust oma ülesannete täitmisel NVPVEG huvides ning mitte nende omakasu eesmärgil. Käesoleva lisa lõikes 1 nimetatud isikute immunitetid kaotab Euroopa Nõukogu peasekretär mis tahes juhtumil, kui ta on arvamisel, et immunitet takistab õigusemõistmist ning kui selle äravõtmine ei kahjusta NVPVEG huve.

